

COP24 feilet – vi må redde verden selv

Mens forskerne sier utslippene må halveres innen 2030, vil dagens framdrift i de internasjonale klimaforhandlingene trolig ikke få effekt før etter 2030. Uttalelsen fra IIASA forsker Joeri Rogelj, en av redaktørene i Klimapanelets 1,5C rapport, til [Washington Post](#) karakteriserer handlingslammelsen i systemet: «Behandlingen av rapporten er en av de klareste illustrasjonene på at følelsen av at det haster er fullstendig fraværende (...) Etter først å unnlate å takke for rapporten de hadde bedt om, uttrykker den endelige teksten takknemlighet til FNs klimapanel og forskerne for å levere rapporten i tide – uten å bekrefte noen av rapportens funn.»

Klimatoppmøtet senket ikke farten mot 3-4 grader oppvarming og klimakatastrofe. Dette kan vi bare unngå hvis tilstrekkelig mange handler selv nå. Jeg bruker derfor denne siste bloggen fra Katowice på noen eksempler på hva norske aktører kan og bør gjøre for å ta varslene fra forskerne på alvor. Hvis vi bretter opp ermene kan mye reddes ennå. Alt som foreslås kan starte i morgen.

Regjeringen – nå trenger verden ledestjerner

- Ta en ledende posisjon blant verdens land for gjennomføring av Parisavtalen slik Oslo tar blant verdens byer. Innebærer å ligge foran EU, ikke følge etter.
- Stoppe alle nye letelisenser for olje og gass og anerkjenne at dette vil være i strid med konklusjonene til FNs klimapanel.
- Halvere nasjonale utslipp i kvotepliktig sektor hjemme innen 2030 med forpliktende årlige mål.
- Radikal økt satsing på utvikling av klimavennlig teknologi for økt norsk grønn konkurransevne og raske nasjonale utslippskutt.
- Opprettholde regnskogssatsing og øke klimafinansiering til fattige land-

Kommuner og fylkeskommuner – alle utslipp er lokale

- [Følg Oslos eksempel](#): En av bare syv byer med et mål i tråd med Paris-avtalen – vil bli den første byen i verden med null utslipp på bare tolv år.
- Innfør klimanøytral administrasjon etter [FNs oppskrift](#) umiddelbart. Eksempel – Arendal kommune har redusert utslippene med 80 % på 10 år og kompenserer for resten.
- Kjemp for grønn ledertrøye blant kommuner det er naturlig å sammenligne seg med.
- Innfør klimaregnskap/klimabudsjett – det som måles gjøres det noe med.
- Gjør det enkelt for innbyggerne å gjøre klimavennlige valg.
- Øk fokus på grønne innkjøp. Samarbeid med næringslivet om å øke markedet for klimavennlige varer og tjenester for eksempel gjennom [Klimapartnernettverket](#)

Lærere i skolen – de unge må få vite den ubehagelige sannheten

- Dagens unge er ikke klar over hvor farlig utviklingen er for deres generasjon – og er derfor ikke motiverte for å gjøre noe for å løse problemet.

- Læreplanene åpner for omfattende undervisning basert på den beste kunnskapen vi har om klimaendringene, men pålegger det ikke. Skolenes eget initiativ er derfor helt vesentlig.
- Elevene bør få vite konsekvensene av at verden er på vei mot en oppvarming på 3-4 grader i deres levetid.
- Elevene bør også få kunnskap om hva som vil være nødvendige tiltak for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader.

Næringsliv/bedrifter – dere skal levere det grønne skiftet

- Bli framtidens markedsvinner. Utvikle produkter og tjenester som bidrar til en raskere overgang til et fossilfritt samfunn.
- Miljøsertifiser deg, [Miljøfyrtårn](#), [ISO 14001](#) eller tilsvarende.
- Bli med i [Klimapartnere](#) eller tilsvarende nettverk.
- Bli klimanøytral etter [FNs definisjon](#) ved å føre klimaregnskap, redusere utslippene og kompensere for resten.
- Sett krav til underleverandører om miljøsertifiserte varer og tjenester.

Grasrota

- Uten mobilisering nedenfra vil oppvarmingen fortsette mot 3-4 grader og de internasjonale forhandlingene gå videre i sneglefart.
- Bruk tid på å sette deg inn i hva som skjer med klima og hva som skal til for å redde det.
- Bruk stemmeseddelen – vær sikker på at det partiet du stemmer på i kommune- og stortingsvalg neste gang, vil føre en bedre klima- og miljøpolitikk enn den som føres i dag.
- Bli med i og støtt en eller flere organisasjoner som ønsker å gjøre noe med problemet: Her er 69 organisasjoner i [Klimavalgalliansen](#) du kan velge mellom. Du finner helt sikkert en som passer for deg.
- Bruk forbrukermakt – ta deg tid i butikken – velg mellom [27233 svanemerkede produkter](#)
- Vær med å redde regnskogen – her er [oppskriften](#)
- Spis mindre kjøtt, særlig rødt. Pass i hvert fall på at du ikke spiser importert kjøtt som konkurrerer med regnskog og norske bønder.
- Bruk mindre fly og mer tog.
- Kjøp el-bil neste gang, boikott Shell og Esso/ST1 i mellomtida. De bruker fortsatt palmeolje på tanken.
- Tør å diskutere med venner – ta trusselen vi står overfor på alvor selv om det er ubehagelig.